

Abstrakt

Práca sa zaoberá odhadom efektívnej dolnej hranice pre úrokové sadzby Českej národnej banky. Ponúka prvý odhad tohto druhu v českom kontexte a i jeden z mála dostupných v medzinárodnom kontexte. Efektívna dolná hranica je determinovaná hodnotou, pod ktorou by bola držba a používanie hotovosti výhodnejšie ako uloženie peňazí na bankovom účte s negatívnym úrokom. Túto hranicu je možné približne odhadnúť na základe nákladov na uskladnenie, poistenie a transport hotovosti a tiež na základe straty pohodlnosti spojenej s využívaním elektronických platieb. Odhadujeme, že náklady na prvú položku dosahujú 0.2 až 0.6 % ročne. Náklady na stratu pohodlnosti spojenú s bezhotovostnými platbami sú na českom trhu pomerne vysoké, dosahujú až 1 %. Odhad za použitia úrokových platieb, ktoré predstavujú priamy náklad a zníženie profitability bánk, naznačuje mierne nižšie hodnoty, predovšetkým vzhľadom na vysoký objem depozít a repo operácií u ČNB. Celkovo sa dostávame k hodnote pod -1 %, k intervalu (-1.5 %, -1.0 %), pri krátkodobejšom trvaní i k (-2.0 %, -1.0 %). Druhá časť práce ponúka modelovanie menovej transmisie úrokových sadzieb. Výsledkom je tvrdenie, že za predpokladu priemernej transmisie v sledovanom období by za účelom dostatočného uvoľnenia menovej politiky bolo potrebné znížiť sadzby pod úroveň ich dolnej hranice. Preto sa kurzový záväzok ČNB spätne javí ako vhodnejší a efektívnejší variant k dosiahnutiu cieľov menového uvoľňovania.

Klasifikácia JEL

E43, E44, E52, E58, C32, G01

Kľúčové slová

efektívna dolná hranica, nulová dolná hranica, záporné úrokové sadzby, náklady držby hotovosti, transmisia menovej politiky

E-mail autora

dominika.kolcunova@gmail.com

E-mail vedúceho práce

tomas.havranek@fsv.cuni.cz